

BÖLÜM 8

ANKARA ÇANKAYA İLÇESİNDEKİ STANDART DAĞARLI DÜĞÜNLERDE TRİO KARŞILAMA¹

Müslüm Akın KUMTEPE²

Gülây KARŞICI³

GİRİŞ

Birçok toplumda olduğu gibi Anadolu'da yaşayan toplulukların yaptığı düğünlerde/ritüellerde birçok farklılıklar ve benzerlikler gözlenir. Hepsinde ortak olan noktalardan biri, düğün sahibi iki ailenin de düğüne davetli konuklarını en iyi şekilde karşılamak istemesidir. Düğünlerdeki en önemli ortak özelliklerden biri düğün sahibi olan her iki ailenin de davet ettiği konuklarını en iyi şekilde ağırlamak istemesidir. Konuklara sunulan yiyecek ve içeceklerin seçimi kadar çoğu düğünde, herkesin dans edebileceği müziklerin seçilmesi ve bu müziklerin çoğunlukla canlı bir müzik grubuyla çalınmasını sağlamak da bir o kadar önemlidir. Bunlara ek olarak düğünlerde davetli konukların karşılanması ve bu sırada çalınan müzikler ve onları çalan müzik grupları da önemlidir.

Anadolu'daki köy düğünlerinde genellikle bunun en iyi yolu davul ve zurna ile çalınan müziklerin eşliğinde gerçekleşmektedir. Daha sonra da düğün sahibinin ikramları yenilip içilir ve dans edilir. Demirci (1938) Anadolu'da yapılan müzik karşılama geleneğini şu şekilde anlatmaktadır;

Düğün üç gündür. Birinci güne ilk kına, ikinci güne ortan gece, üçüncü güne de yemek kına derler. Düğünün birinci günü için hem oğlan tarafı hem kız tarafı bütün mahalle ve köy kızlarını düğüne davet ederler. Oğlan tarafından davet edilen kadınlara oğlan evi kız tarafından davet edilenlere de kız evi denir. Oğlan tarafı olan kadınlar doğrudan doğruya düğüne gitmeyip evvela oğlan evinde toplanarak hep birden kız evine gitmek üzere yola çıkarlar. Bunların gelmekte olduğunu kız

¹ Bu çalışma birinci yazarın, ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı "Ankara Düğünlerinde Trio Karşılama Geleneğinin İncelenmesi: Çankaya Örneği" isimli doktora tezinden üretilmiştir.

² Doktor Öğretim Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Yaylı Sazlar Anasanat Dalı, akinkumtepe@gmail.com

³ Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, karsicigulay@yahoo.com.tr

KAYNAKLAR

- Akça, F. Akçakoca (1937). *Zeybek oyunları ve köy düğünleri*. Resimli Ay Matbaası.
- Baha, A. (1930). *Safranbolu'da yürük düğünleri*. İktisat Matbaası.
- Demirci, Y. Z. (1938). *Anadolu'da eski düğün ve evlenme adetleri*. Burhanettin Matbaası
- Ercan, A. M. (2002). *Gelibolu Yarımadası'nın geçiş dönemi adetleri üzerine bir inceleme (doğum – evlenme – ölüm)*. Çanakkale Üniversitesi On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Edebiyatı Bilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Çanakkale.
- İşık, N., Bari, N., Bayrak, E. & Kesmen, G. (2005). Burdur'un Yeşilova İlçesi Işıklar Köyünün mutfak kültürü. 1. *Burdur Sempozyumu (Yayımlanmış tam metin bildiri)* s.93-106.
<http://sempozyum.mehmetakif.edu.tr/1burdursempozyumu/cilt1/1.10.pdf> (Erişim tarihi: Şubat 2016).
- İşık, Y. (2012). *Bir tutam Tunceli*. Anıt Matbaa.
- Karşıcı, G. (2018). Türkiye'de beğenilen ve tercih edilen müzik türleri. 3. *Uluslararası İletişim, Edebiyat, Müzik ve Sanat Çalışmalarında Güncel Yaklaşımlar Kongresi Davetli Konuşmacı Tam Metinleri*, s.25-32. Hampton By Hilton. <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.10395.21285>
- Kaya, D. (2011). Sivas'ta salâvatlamalar. *Milli Folklor*, 23(89). t.ly/nAOP
- Kılıç, E. (2012). Ritüelleri yöneten davulcu ve zurnacıların modern toplum yaşantısındaki yeri. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 351-359. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buyasambid/issue/29824/320889>
- Myers, H. (1993). *Ethnomusicology historical and religions studies*. The Macmillan Press.
- Öğüt, G. E. (1998). *Karakeçili'de Türk düğünleri*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Özer, Y.. (2002). *Müzik etnografisi alan çalışmasında yöntem ve teknik*. (1. Baskı) İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.
- Petkovic J. (2007). Traditional values modernization challenges in forming urban and rural urban. *Facta Universitatis Series: Philosophy, Sociology and Psychology*, 6, (1), 23–39
- Schwartz, S. J., Unger J. B., Zamboanga B. L. and Szapocznik J. (2010). Rethinking concept of acculturation. *Implications for Theory and Research*, 65, (4), 237–251.
- Yağmur, M. (1993). *Avşarlar ve Avşar düğün belgeseli*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık